

tragtet på baggrund af en repræsentativ periode, og et andet sæt regler for alle andre varer, ifølge hvilke eksportsubsidier skal afskaffes pr. 1. januar 1958 eller snarest muligt derefter. For sidstnævnte varegruppes vedkommende bindes subsidierne til lige til det omfang, de havde den 1. januar 1955.

Statshandelsforetagender skal ifølge den gældende artikel XVII handle i overensstemmelse med ikke-diskriminationsprincippet og udelukkende lade sig lede af almindelige kommercielle hensyn. Til disse bestemmelser, der indgår som §§ 1 og 2 i den reviderede artikel, er føjet en ny § 3, hvori det fastslås, at statshandelsforetagender kan tænkes drevet på en sådan måde, at de skaber alvorlige hindringer for handelen; i disse tilfælde er det af betydning, at der på grundlag af gensidighed optages forhandling om en afvikling eller begrænsning af disse hindringer. Endvidere tilføjes der en § 4, hvori der pålægges de kontraherende Parter en pligt til at meddele, for hvilke varer import eller eksport finder sted gennem statshandelsforetagender. Desuden kan Organisationen efter anmodning fra en kontraherende Part, der forudser sine interesser i henhold til GATT skadet som følge af, at et andet medlem opretholder statshandel, afkræve sidstnævnte land sådanne oplysninger om dette foretagendes virksomhed, som måtte være væsentlige for en bedømmelse af, hvorvidt aftalens bestemmelser overholdes, herunder oplysning om de som følge af statsimport anvendte tillæg til importpriserne.

Bestemmelserne i artikel XVIII tilsigter at lette de underudviklede og krigshærgede landes bestræbelser med henblik på økonomisk udvikling og genopbygning, og der åbnes med dette formål for øje adgang til visse undtagelser fra Overenskomstens øvrige bestemmelser. Den nye artikel er resultatet af en fuldstændig revision af den gældende artikel, og den indeholder nu alle de bestemmelser, der særligt vedrører de underudviklede landes problemer.

I artiklens afsnit A gives der de underudviklede lande adgang til om fornødent at tilbagetrække ydede toldindrømmelser på lempeligere betingelser end de for mere industrialiserede lande gældende (jfr. artikel XXVIII). Afsnit B indeholder bestemmelser om underudviklede landes adgang til at opretholde eller indføre kvantitative restriktioner til beskyttelse af betalingsbalancen. I det store og hele svarer disse bestemmelser til dem, der ifølge artikel XII gælder for alle kontraherende Parter, men der er dog indrømmet de underudviklede lande en noget videre adgang til at anvende kvantitative restriktioner end den, der er indrømmet andre lande ifølge artikel XII.

Bestemmelserne i afsnittene C og D vedrører adgangen for de underudviklede lande og andre lande, hvis økonomi er i udvikling, til at fremme denne udvikling ved foranstaltninger, der ikke er i overensstemmelse med Overenskomstens øvrige bestemmelser. Indførelsen af sådanne foranstaltninger, som ikke må være i strid med bestemmelserne om mestbegunstigelsesbehandling, nationalbehandling ved skatter og afgifter samt ikke-diskrimination, kan normalt kun finde sted med Organisationens samtykke.

Artikel XXII vedrørende rådslagning er ændret således, at artiklen kan bringes i anvendelse på alle spørgsmål, der vedrører Overenskomsten.

Den gældende artikel XXIII indeholder bestemmelser om bilaterale og multilaterale drøftelser i tilfælde, hvor en kontraherende part mener, at en anden parts handlinger har forringet de i henhold til Overenskomsten opnåede goder. Der er ikke foretaget ændringer i bestemmelserne vedrørende bilaterale forhandlinger, men bestemmelserne vedrørende multilaterale drøftelser er overført til den organisatoriske Overenskomst (jfr. dennes artikel 14).

III. Ændringer i GATT's III. del.

Artikel XXIV, der indeholder bestemmelser om territorial anvendelse, den såkaldte „lille grænsetrafik“ og dannelsen af toldunioner og frihandelsområder, undergik kun nogle få tekniske ændringer ved revisionen.

Den gældende artikel XXV, der indeholder bestemmelser vedrørende Overenskomstens administration, er ændret under hensyntagen til den foreslåede oprettelse af Organisationen for Handelspolitisk Samarbejde. I den ændrede artikel bestemmes det, 1) at den nye Organisation skal administrere GATT, 2) at de kontraherende Parter snarest muligt skal blive medlemmer af Organisationen, og 3) at de kontraherende Parter, som har tiltrådt overenskomsten om oprettelse af Organisationen, kan beslutte, at kontraherende Parter, som ikke har tiltrådt denne, skal ophøre med at være kontraherende Parter. Den i den gældende artikel indeholdte bestemmelse om adgangen til at give dispensationer fra Overenskomstens bestemmelser, er overført til den organisatoriske Overenskomst (jfr. dennes artikel 13).

Reglerne i den gældende artikel XXVI om tiltrædelse, ikrafttrædelse og registrering har aldrig været bragt i anvendelse, idet de enkelte lande som nævnt i indledningen har tiltrådt GATT efter bestemmelserne i protokollerne om foreløbig og be-